TENTAMEN MEDICUM INAUGURALE, DE CHOREA,

QUOD,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;
NECNON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,
PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;
Eruditorum examini subjicit

JOANNES EWART,
SCOTUS,

Societ. Physic. Edinens. bis Praeses,
Et
Socius Honorarius.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M.DCC.LXXXVI.

~~[illegible] M'Intosh~~
~~with comp.~~
~~from the Author~~

Praeceptori ſuo

JOANNI HOPE, M.D. F.R.S.L. et Ed.

Botanices et Medicinae,

In Academia Edinenſi,

Profeſſori;

Noſocomii Regii Edinenſis

Medico;

Collegii Regii Medicorum

Praeſidi:

Hoc Tentamen Medicum Inaugurale,

Ea, qua par eſt, obſervantia,

Inſcriptum voluit

A U C T O R.

CORRIGENDA.

Pag.	8. lin.	15.	*pro* repentinus *lege* repentinis.
	11.	22.	*pro* convulſionem *lege* convulſionum
	16.	6.	*pro* obnoxiae *lege* obnoxii.
	36.	6.	*pro* innitur *lege* innititur.
	36.	21.	*pro* peculari *lege* peculiari.
	47.	14.	*pro* phlebotoniam *lege* phlebotomiam
	52.	15.	*pro* cardemines *lege* cardamines

TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE,

DE

CHOREA*.

QUO tempore chorea primum ſeſe oſtenderit, vel ab auctoribus fuerit depicta, pro erto comperire nec valeo, nec operae pretium duco.

* Vide Cull. Synopſ. G. LI. *Sceletyrbe*[a], Saltatio[b], altus Vitae[c], Chorea S[ti]. Joannis[d], et S[ti]. Viti[e], *Hieraſos*[f], multaque alia nomina, labentibus annis, huic mor- fuerunt indita. Nonnullae *Tarantiſmi*[g] ſpecies ad eum ioque referendae videntur. Necnon terras apud divers, diverſe nominatur, ut *Le danſe de St. Weit*, vel *de St. uy*[h], *Leaping ague*, *&c.*

[a] Galen, Preyſinger, &c. [b] Ephem. Germ. [c] Tulus, Platerus. [d] Mezeray hiſtoire de Charl. V. [e] Synham [f] Macbride. [g] Sauvag. Noſ. Meth. [h] Encloped de Sciences.

duco. Ob tenebras, quibus medicinae primordia involuta, vix penetrandas, obque morbos a vetuſtioribus male deſcriptos, quaeſtiones hujuſmodi non ſolum, dum proſequimur, arduae, ſed exitu etiam ancipites.

Quibus ſub formis apud recentiores ſemet in conſpectum dederit, notare magis intereſt; et de his, quaedam ſummi momenti referuntur. Hodiernos vero hunc morbum nimis neglexiſſe, quidem dolendum; perpauci enim ad eum animum advertere fuere dignati. Quae nonnulli ſat recte obſervarunt, ea per res plurimas alienas inordinate diſjiciuntur, adeo ut vel eadem indagare, vel inventa in ordinem aptum redigere, minime ſit facile. Etſi igitur huic diſſertationi animum pro virili intendi, multis ex partibus mendoſa adhuc reperietur. Genus nervoſum tenebris tam denſis obruitur, motuſque muſcularis natura adeo eſt incognita, ut juſta morbi theoria nequeat ſtabiliri. Multa quidem his de rebus olim fuerunt ſcripta, et multa de iiſdem hodie docentur; at auctores, obſcura claris, incerta certis, temere commiſcendo, tenebras adeo non diſpulerunt, ut eas profundiores reddiderint.

Inveſtigationes

Inveſtigationes hujuſmodi igitur, uti juvenem decet, praetermittam, pergamque tradere hiſtoriam morbi, diagnoſin, et cauſas; unde rationem quorundam e ſignis, prognoſin et methodum medendi deducere conabor.

HISTORIA MORBI.

Hujus morbi ſymptomata tam varia atque inſtabilia ſunt, ut omnia nequaquam recenſeri poſſint; ſed frequentiora, ut potero, ſummatim attingam.

Chorea ſexum utrumque, et habitus corporis omnes infeſtat; aequo pulſans pede regum turres, pauperumque tabernas. Adoleſcentes praecipue corripit, licet nulla aetas ab illa prorſus ſit immunis. Feminae quam mares, virgines quam uxores, ei magis obnoxiae.

A quadam artuum debilitate ac inſtabilitate plerumque incipit. Partis calor interdum minuitur, et ſenſus moleſtus, aurae epilepticae haud abſimilis, percipitur, qui tamen rarius ad caput aſcendit. Haec excipiunt tremores vagi, convulſivi:

"Sed

"Sed modo fubfidunt, intermiffique filefcunt,
"Vimque putes illos depofuiffe fuam;
"Sic abeunt, redeuntque," Ovid.

donec ita frequentes ac faevi evadunt, ut illis nunquam vacent aegroti. Alterum latus plerumque hoc modo primum afficitur; at quaffationibus involuntariis totum corpus ex aequo quandoque exagitatur. Nunc pes quoquoverfum jactatur, dum crus quiete recumbit; nunc femora atque crura varios patiuntur fubfultus: Hinc claudicant inter ambulandum aegri; hincque varie diftorti artus voluntatis vix parent arbitrio.

Manus et brachium officiis non apte funguntur; nam motus eorum repentinus fubfultibus et aberrationibus perturbantur. Quicquid in manu eft, faepe vel violenter abjicitur, vel, quafi teneri haud potuit, elabitur; vixque aliquid arripere, nec ad locum ullum recta linea admovere, aegrotus valet. Hoc inter bibendum maxime notabile eft; pars fluidi enim magna per motus, quos exhibet manus, convulfivos, antequam ad os eum adducere poteft, plerumque effunditur. "Mox enim," inquit Hoffmannus, "brachia manufque attolluntur, trahuntur, retra-

"huntur,

"huntur, jactantur, variisque modis agitantur, "ac si tribularent. Mox pedes in diversas pla-"gas extenduntur, dextrum crus antrorsum, si-"nistrum retrorsum, aut vicissim trahuntur; "terram validissime quatiunt conculcantque *."

Dum aegri ambulant, vel strenue semet exercent, motus fiunt leniores; at, inter leves actiones voluntarias, ex. gr. bibendum, multum augentur, et inter sedendum aut recumbendum maxime saevi et enormes conspiciuntur; aegrotum tamen nec fatigant, nec dolore afficiunt.

Artus sic affecti, nisi vi externa prohibiti, vix horae quidem momentum in eodem situ retineri queunt. Haec tamen methodus comparandae requietis exiguum solatium misero praebet; namque, dum ita coercentur tremores, cephalalgia, vertigo, cordis palpitatio, spiritus difficilis, singultus, vomitus, aliaque partium internarum spasmorum signa accedunt; quae etiam, motibus sponte remittentibus, interdum incidunt. Et si artus unus, etiam si digitus solus, fraenetur, vel reliqui omnes magis agitantur, vel novi oriuntur motus. Neque hi minus frequentes redduntur, postquam vis, quae eos aliquantisper repres-

 serat,

* De motibus spasmodicis vagis.

ferat, amovetur; fed, contra, vehementiores fiunt, faevioresque aliquamdiu manent.

Quibufdam in exemplis choreae gravibus, et caput vellicationibus, corpufque fuccuffionibus, maxime afficiuntur. Os hiat, moxque clauditur, oculi volvuntur, et tota facies mirifice torquetur. Exeritur ac tremit lingua, non fine vulnere; ftridòrque dentium adeo violentus evadit, ut nonnulli collifione labefactati excidant. Vox balbutiens ac tarda verba vix cohaerentia edit; nonnunquam vero volubilis et fluens, mentem quafi praecurrit. Deglutitio quoque et manducatio admodum difficiles, aut nimis acceleratae. Denique, pars corporis nulla eft, quam non pervadunt tremulae convulfiones.

Tactus raro minuitur. Sanguinis circuitus eft in aliis exemplis alius, et in eodem quoque multum variatur. Plerique funt quodammodo fatui, vel, fi judicii vis valeat, memoriae deficit. Pathemata concitatiora, noti hyfteriae comites, animum vexare confuerunt.

Incerta funt omnia quae functiones naturales fpectant. Tanta nunc eft cibi appetentia, ut aegri omnia fibi objecta lambant, forbeant, mandant, vorent; nunc vero faftidio vel vomitu tentantur. Saliva ex ore copiofius interdum effluit,

ductilifque

ductilisque lympha ab eo pendet; sed minus a sputi secretione aucta, quam ejusdem in ore retinendi impotentia. Sexui sequiori saepe desunt menstrua; antequam vero primum proveniunt, id aetatis, quod morbo huic maxime patet, elapsum est.

Haec sunt indicia, quae tamen innumerae varietates comitantur, choreae consueta. Motus convulsivi, aliis in exemplis, certis ex intervallis, sub forma paroxysmorum redeunt *; in aliis, per noctem diemque, per somnum et vigiliam, permanent †. Immo, quibusdam in casibus per totum morbi decursum noctes vigilantur amarae. Plerumque vero, durante somno, convulsiones cessant; eoque finito, donec vel loquatur, aliisve voluntatis motibus utatur aegrotus, plerumque quiescunt, tuncque renovantur.

Interdum etiam choreas ludicras aegri exercent, et solito more gradi dum cupiunt, currere et saltare coguntur, variisque modis tripudiant. Hae ab illis, qui, vel propter membrorum debilitatem, vel convulsionem potius violentiam, motibus

* Ephem. Germ. Dec. III. ann. V. VI. p. 556. et Deider. citante Sauvages.

† Platerus, lib. 1. Tulpius, lib. 1.

tibus nullis voluntariis poſſunt fungi, peraguntur; et cum diſcumbere coacti ſunt, geſtu inquieto totum corpus agitatur.

Chorea frequenter *epidemica*, et aliquibus in terris *endemica* eſt. In Hollandia *, anno 1373, crudeliter graſſabatur, et etiam juxta Orrheam in Scotia annis abhinc circiter viginti †. Pariſiis eam invaluiſſe, auctor eſt Lieutaud ‡. In Swevia quotannis revertitur, et eos, antea affectos, ſingulis annis aeſtivo tempore denuo adoritur §.

DIAGNOSIS.

Hic morbus ab omnibus aliis facile diſtingui poteſt. A quibuſdam, pro convulſionis ſpecie mitiore tantummodo fuit habitus, et confitear oportet, totam ſpaſmorum claſſem eſſe quodammodo

* Mezeray hiſtoire de Charl. V.

† Haec, omneſque res factae, quas de chorea apud Orrheam, Anglice *Forfar*, olim graſſante, poſtea narrabo, hiſtoriae ejus, quam manu ſcriptam accepi, auctoritati innituntur.

‡ Synopſis, vol. 1. p. 153.

§ Gregor. Horſtius.

modo ſimilem. Haud chorea vero convulſioni, quam epilepſia hyſteriae, ſimilior eſt. In chorea, contractiones et relaxationes minus violentae, brevius durant, et in ſpecie omnino diſſimiles. Hae parum doloris faceſſunt, et citra exitium tamdiu durant, ut chronicae jure nominentur; at illae atrociſſimae dolorem lethalem gignunt, et nomen acutarum ſibi vindicant.

In nonnullis paralyſeos exemplis, motus artuum affectorum tremulus interdum accidit; ſymptomata vero morbi praeeuntia, ſenſus ſtatus, motuumque violentia, morbi genus plane diſtinguunt. Cl. Mead, et Pitcairn exiſtimarunt, choream eſſe paralyſeos ſpeciem, quam opinionem refellere minime neceſſarium habeo.

Hoffmannus * hunc morbum cum raphania (tetani variatione) conjunxiſſe videtur. Sed affectus ſpaſmodici *tonici* ſat bene internoſcunt hanc ab chorea, cujus contractiones *clonicae* ſunt.

CAUSAE

* De motib. ſpaſm. vag.

CAUSÆ REMOTÆ.

Ut morborum naturam rite indagemus, in ea prima, quae homines iis opportunos reddunt, inquirere decet; nunc igitur, quae ad motus choreae inordinatos proclivitatem dant, ea perſcrutanda. Poteſtates nocivae praecipuae, quae hunc morbum nonnullis inferre ſolent, aliis impune ſaepe adhibentur; unde conſtat, alios eſſe aliis multo mobiliores. Facultas iſta muſculorum, nempe, qua, ſtimulo admoto, ſeſe contrahunt, mobilitas dicitur; valetudine vero vigente, gradui iſtorum ſtimulorum, noſtris corporibus fere ſemper adhibitorum, quibus contractiones muſculorum provocantur, plerumque accommodatur. Si quando motus ſtimulo juſto leviore cieantur, vel ſi motus enormes ſtimulo ſolito excitentur, mobilitatem augeri, ſcire licet; et hanc nimis auctam choreae ortui favere judico. Occupat autem iſte exceſſus vel partem unicam, vel, quod frequentius accidit, corpus univerſum, et cum eo plerumque jungitur mens mobilis et inconſtans.

Corporis

Corporis mobilitatem augeri poſſe, plurima comprobant; ſed hanc inter ac vigorem diſtinguere neceſſe eſt. Illa eſt facilitas, qua fibrae muſculares ad contractionem excitari queunt; hic vero eſt potentia, qua contractio abſolvitur. Quandoquidem haec mobilitas nimia mortalibus antea ſanis frequenter accidit, exindeque evaneſcit, conditiones corporis alias, quae eam comitantur, detegere opus eſt. Si ullo cum corporis ſtatu videatur connecti, quo ſublato, imminuitur, illam ab hoc pendere, colligere fas eſt.

Plerique omnes hodierni duos corporis ſtatus, *debilitatem* nempe et *plethoram*, utpote mobilitatem augentes, ponunt. Satis manifeſtum, corpus ad impreſſiones ſuſcipiendas, in ſtatu debili quam robuſto, magis proclivum eſſe. Ita, in aetate tenera, antequam vires acquiſivit idoneas, irritamentis leviſſimis, ſeu menti vel corpori admotis, facillime afficitur; et facilitas, qua movetur corpus, infantis vigori aut imbecillitati ſemper eſt conſentanea. Puberes utriuſque ſexus, praeſertimque feminas, magna plerumque debilitas affligit; inde conſtitutionis mobiliſſimae ſigna iis multa accedunt. Convaleſcentes, et mulieres tenellae, eandem mobilitatem mirum

in

in modum habent. Quinetiam, zonae torridae, regionumque Europae auſtralium, et aliarum terrarum calidarum incolae, qui vel ex temperie coeli, diaeta tenuiore, aut uſu balneorum immodico, maxime debilitantur, huic mobilitati valde obnoxiae. Quoniam itaque feminas prae maribus, infantes ac impuberes prae omnibus, chorea invadat, eſt cur credatur, debilitatem, quippe quae mobilitatem adauget, proclivitatem ad eam dare, praecipue cum non modo viri robuſtiores ejus vacent, ſed debiles, qui diu aegrotaverant, debilitate ſublata, ſanantur *.

Debilitatem vero ad mobilitatem augendam per ſe minime ſemper valere, magnamque corporis infirmitatem etiam eſſe aliquando comitem torporis, quo nihil mobilitati magis contrarium, notare oportet. Hi ſtatus, mobilitatis nempe et torporis, a conditione ſolidi ſimplicis multum pendere videntur. "Cohaerentia quidem, inquit Gaubius †, duobus modis peccat, imminutione vel exceſſu." Ex illa mobilitas, ex hoc vero torpor, magna ex parte oriuntur. Inde, quae laxant et enervant corpus, ea mobilitatem; at, quae id roborant, et rigidius ſolito faciunt, omnia torporem adaugent. Quamobrem chorea, aliaeque affectiones convulſivae, ſaepiſſime

* Sydenh. p. 528. † Pathol. §. 152.

ſime in ſanguineo, et raro in temperamento melancholico, ſe oſtendunt, illinc intelligimus; illud enim a ſolidis nimis laxis, hoc a nimis rigidis, pendere, nunc ubique conceditur. Hoc modo intelligi poteſt quomodo mortales, quo magis ſeneſcant, mobilitate ac morbis inde oriundis minus periclitentur; ſeries nempe annorum longa, corpus debile, fibraſque motrices ejus rigidas reddit.

Conditionem corporis plethoricam mobilitatis auctui favere, numeroſis quoque conſtat obſervatis. In ordine Phlegmaſiarum toto, maxima ad motus proclivitas pollet in partibus affectis. Quando ſtomachus ex. gr. inflammatur, liquores mitiſſimi vomitum excitant, quamvis ſtatu in ſano liquores ſpirituoſos, reſque alias acres, ſine moleſtia ferre poteſt. Conſimili forſan ratione, feminae, nimia corporis plenitudine laborantes, hyſteriae et ſimilibus plerumque patent; ſed, dimota plenitudine, his omnibus liberantur. Denique, plethora homines ad omnem convulſionem valde opportunos reddit; et, quoniam tonus fibrarum moventium, in corpore plethorico, magis a tenſione, quam fluida vaſis ſanguiferis impertiuntur, pendeat, quam a rigiditate

iis insita; ita mutationes in quantitate fluidorum frequentes mobilitatem corpori insuetam non dare non potest.

Praeter ea, quae frequenter mobilitatem excitant, magis manifesta, alia natura incertiora adhuc memoranda restant. Quaedam *idiosyncrasia*, quae perpetuo corpori inesse, at certis vitae temporibus magis exquisita, credatur, sine dubio, idem quandoque efficit. Hanc a cerebro, et genere nervoso male conformatis, vel forsitan a structura totius corporis singulari, oriri, quidem probabile est. A patre ad sobolem per progenies complures haud raro percurrit; et quidam existimarunt eam in foetu adhuc intra uterum incluso, ex imaginatione matris gravidae, dum aegrotum convulsionibus laborantem conspicit, excitata, interdum progigni *. Quantum haec res tales edere effectus valeat, in incerto relinquam.

Corporis status supra memorati, quippe mobilitatem, quae hunc morbum movere praecipue periclitatur, excitantes, attentionem medicorum potissimum in se converterunt. Alia, adhuc omissa, forte eodem tendunt, et multa pro mobilitatis

* Boerhaav. Aph. 1075.

mobilitatis caufis, quae eam generare nequeunt, quaeque hic loci praetereunda, habita fuere.

Haudquaquam mihi in animo eft plenius de mobilitate, et unde vel in fanitate conftat, vel morbo augetur, differere ; multa enim haec obfcurant, quorum nunc nequeo caecas exponere caufas. Quum autem reputemus, mobilitatem nimiam eafdem fere femper agnofcere caufas, et, in eodem homine, unam caufam nocentem epilepfiam, convulfionem, choream, &c. interdum fine difcrimine dare, eas omnes, fpecie externa utcunque diffimiles, fibi invicem maxime affines effe, facile colligendum. Non fatis explorate compertum eft, quo pacto corpus ita accommodatur, ut rebus fimilibus tam diverfe afficeretur.

De iis, quae corpus choreae opportunum faciunt, hactenus. His autem ad eam excitandam per fe parum valentibus, ad poteftates quafdam nocivas, quae corpori admotae morbum gignunt, tranfeundum. Has omnes in eas quae *mentem*, et quae *corpus*, initio irritant, dividere licet.

ANIMI

ANIMI AFFECTUS.

Pathemata, quae choream excitare obſervantur, permulta ſunt, quorum praecipua nunc obiter recenſere aggrediar.

Ira. Nullus animi impetus inſigniores, quam ira, effectus concitat; epilepſia enim, convulſiones, etiam mors repentina, eam ſunt ſecutae. Ubi chorea in quibuſdam Scotiae partibus epidemice graſſata eſt, hanc cauſam frequenter agnovit; et feminam eodem morbo, qui ab ira traxerat originem, laborantem ſemel ipſemet vidi. Quinetiam, motus choreae convulſivos, ex quacunque cauſa exortos, iram ſaepiſſime augere, experientiae convenit; cujus exempla, ſi neceſſe, complura proferri poſſent.

Terror aut *metus*, multis in caſibus, choream excitavit. In noſocomio Edinenſi, nonnulla hujus morbi exempla, quibus timor ortum praebuit, mihi obvenerunt. Idem circa Orrheam, dum chorea ibi praevaluit, ſaepiſſime edidit ſimilem effectum; reique alicujus improviſae interventus, motus choreae fere ſemper augent. Huc etiam attinet obſervatio auctoris, qui, ci-

tante

tante Sauvagesio, narrat, hunc morbum sexdecim viris et tribus feminis ex imprecatione sacerdotis accidisse. In hac parte, de daemonum et magices effectibus, quibus vulgo creditum fuit, mentionem facere quoque idoneum est. Si fidem historico Mezeray adhibeamus, huic caussae choream tribuebant Batavi, dum per Hollandiam vagabatur; et memoriae tradidit exemplum Platerus, quod caussis similibus etiam assignavit. De Haen ejusdem morbi casum refert, qui ex daemone oriri creditus; et multi alii auctores literas sacras citaverunt, observationesque suas ad vim daemonum, in plurimis convulsionibus edendis, comprobandam attulerunt. Si haec tamen revera facta sint, ea magis ex ingenti timore, quam alia quavis causa, provenisse, verisimillimum habeo.

Horror, quamvis timori affinis, quodammodo diversus est, et per se memorari meretur. Ad aversationem, horroris speciem, res forsitan pertinet, et ea choream saepe renovare cognita fuit, quando in partibus Scotiae septentrionalibus grassabatur. Simul ac ex puteo quodam medicinali aliquis convalescens hausit, morbus instanter rediit. Ibi vero aegroti imaginatio, ad morbum excitandum, non minus quam aquae

sapor

ſapor ingratus, conferret, quia paroxyſmum ejus poſt hanc libationem ſemper expectavit; hocque ſatis probabile ex eo ſit, quod ipſi aegri, morbum iri ſanatum ſolummodo per renovationes motuum iteratas, finxerunt, hancque aquam, motibus renovandis, ei remedium opportunum, putarunt. Imaginationes ſuas impetum choreae renovando ſufficere, conſtat ſatis ſuperque; ſi aliquis enim convaleſcentibus morbi mentionem fecit, in paroxyſmo ſaepenumero incidebant; quod ex horrore oriri manifeſtum eſt.

Conſpectus hoc morbo laborantium, eum itidem frequenter civit. Nonnulli impreſſionibus adeo obnoxii, ut cunctos motus et geſtus, quos coram iis aliquis praeſtat, aemulari cogantur *. Ludis pantomimicis Romae olim peractis, tanta erat vis hiſtrionum, varios mentis motus, ſaltibus geſtibuſque variis, vivide repraeſentantium, ut ſpectatores, illuſione ſubita quaſi correpti, eos imitari cogerentur. Quod ad noſtram rem vero magis attinet, in inſula Codanoniae, ubi morbus choreae aſſimilis vagatur, ſi quemlibet motus convulſivi, in eccleſia aliiſve populi conciliis,

ciliis,

* Philoſ. tranſ. abridg. vol. 3. p. 8.

ciliis, capiant, cuncti, qui iis antehac fuerint tentati, ut et plures, eorum adhuc immunes, similibus extemplo corripiuntur *. Idem quoque in Scotia apparuit, dum chorea per partem ejus mirum in modum glifcebat. Huc referre licet experimentum, quod faepius tentatum vidi: Siquis coram aegro, choreae paroxyfmo laborante, motus inordinatos fimiles exhibeat, paroxyfmus intenditur, et membra miferi magis magifque agitantur.

Propenfio ad imitationem magna, quae noftrae naturae infigitur, aliqua ex parte, horum fignorum rationem reddere poteft. Ita infans inconfcius quicquid videat, quicquid audiat, imitatur. Praeter vero meram imitationem, in natura humana quiddam plane ineft, quod hominem alienae laetitiae vel aerumnarum ac doloris, participem laetum vel moeftum reddit. Hujufmodi fympathia eft, affectus, ficut omnes nativi alii, probis humanifque nequaquam proprius. Quibufdam † placet, fpectatorem ex fympathia fe fingere in fitu hominis, quem intuetur, collocatum, exindeque non modo intelligere quid mifer

* Whytt's works, p. 582.

† Dr A. Smith's theory of moral fentiment.

miser aerumnis obrutus sentiat, sed easdem quasi proprias lugere ac horrere. Hoc modo originem multorum morborum explicant: Adstans, inquiunt hi philosophi, ope imaginationis vividae, se in loco aegroti ponit, et signa similia cito adveniunt. Revera tamen non tantum lenta ratione ducimur, quantum quodam instinctu subito inviti ad sympathiam rapimur, nec interea conscii sumus istius fictae mutationis nos inter ac aegrotum, quem inscii imitamur. Haec saltem certa sunt quomodocunque explicari possint: Delicati ulcera mendicorum in plateis nudata intuentes, titillationem sensumque ingratum in partibus corporis sui iis respondentibus haud raro sentiunt. Eodem modo,

"Dum spectant oculi laesos, laeduntur et ipsi." Ovid.

Vultus hilaris alacritatem, morosus vero et moestus, curam et anxietatem spectanti excitant. "Si vis me flere, dolendum est primum ipsi tibi." Quando conspicimus ictum, cruri vel brachio alieno imminentem, genua labantia nobis tremunt, crus vel brachium retrahitur, et ictum sentire videmur. Vulgus Schoenobaten intuens, corpora sua, motus ejus aemulans, librare solet, et huc ac illuc inscium torquet. Similis effectus sympathiae a Sallustio

pulcherrime

pulcherrime depingitur. Milites Jugurthae obſidebantur, et ſocii fideles obſidentium caſtra ſubito invadebant. Impetus Romanorum a moenibus in aggredientes converſus, ſpatium dedit defenſoribus oppidi qui e moenibus pugnam deſpexerunt. "Eos," inquit auctor * facundus, "eos uti quaeque Jugurthae res erant, laetos modo, modo pavidos, animadverteres; ac ſicubi "audiri a ſuis aut cerni poſſent, monere alii, alii "hortari, aut manu ſignificare, aut niti corpori"bus; huc et illuc quaſi vitabundi, aut jacientes "tela agitare."

Sympathia vero haud ſemper cruciatibus vel doloribus eorum, qui eam commovent, par eſt. Interdum mortalis miſeremur ob aliquid, quod ille pati minime videtur. Hinc nos impudentiae aut inſolentiae alicujus, qui erubeſcere ſuum eſſe nequaquam percipit, pudet; vel quia perturbationem ſentimus, quam nobis noſmet tam abſurde gerentibus adfuturam exiſtimamus, vel quia nos invitos ita natura fert. Hinc chorea in quodam, horrore qui ei, a morbo conſpecto, incuſſus eſt, excitari poteſt, quamvis ille, cujus motus notati, parva ſolicitudine affectus fuerit.

D Alii

* Bell. Jug. cap. lxiv.

Alii quoque animi affectus, hunc morbum provocantes, aliquando ſunt obſervati; qualis moeror, gaudium, &c. et nil dubito, quin quolibet pathemate motus fuerint intenti.

Denique, ex *vi conſuetudinis* ſola hunc morbum pendere, inter omnes, ni fallor, convenit. Per eam, multae corporis actiones, nobis ſaepe inconſciis, praeſtantur. Motus digitorum, quos initio aegre perficit muſicen diſcens, frequenter repetiti, adeo faciles et rapidi fiunt, ut dicto citius edantur. Nemo certe non agnoſcit, quam difficile ſit novas linguas, initio proferre, literarum formas delineare, aut opificum variis inſtrumentis uti; haec omnia autem homines iis aſſuefacti brevi facillime peragunt. Mens etiam, uſu, cogitationum quandam ſeriem comparat. Mercatorem de commercio, militem de armis ſolis, loqui delectat, ſcientiaſque continuo excogitare philoſophum. Taſſo, immortalis poeta, diu furere ſe ſimulavit, poſteaque demens factus eſt *.

——— "Qui finxit ſimulator amare,
"Saepe quod incipiens finxerat eſſe, fuit." Ovid.

Similique

* Abregé de la vie de Taſſe, par M. Mirabaud.

Similique modo, qui morbos ſimulant, iis ipſis ſaepe capiuntur. Inde, ſi balbutire fingas, linguae haeſitationem acquires. Complura exempla epilepſiae et convulſionum, quae, quamvis principio ficta, vera evaſerunt, enarrant auctores. Gregorius Horſtius* morbum epidemicum, affectioni, de qua agitur, ſimillimum, unde huic nomen inditum, depinxit, qui in Swevia ſingulis annis apud templum Sti. Viti revertitur, et qui huic cauſae procul dubio tribuendus. Inter ſolennia hujus Sancti, plurimae feminae ad aram confugiunt, ibique, uti mos juſſit ſuperſtitioſus, nocte dieque ſaltu ſe exercent, donec motus inviti fiunt, menteſque perturbatae. In Scotia, dum faeviit chorea epidemica, multi, hunc morbum antea perpeſſi, motus convulſivos arbitrio ſuo renovare poterant, corpora quodam modo contorquendo. Jam in hiſtoria morbi obſervavi, motus involuntarios poſt ſomnum aliquando quieſcere, donec vel loquatur vel aliter ſe moveat aegrotus, tuncque redintegrari; quod vi conſuetudinis itidem quadam ex parte attribuendum. In hoc etiam, ut omnibus aliis in morbis, qui ex mobilitate proficiſcuntur, ſymptomata frequenter manent, cauſa excitante primaria

* Lib. 2.

primaria ſublata, et ſubinde redeunt, poſtquam evanuerunt. Haecce motuum continuatio aut integratio a vi conſuetudinis certe pendet; et ab hac obſervatione, quaedam conſilia curae utilia colligere conabor.

IRRITAMENTA CORPOREA.

Inter corporis irritationes, quae choream progignunt, *nimiam cerebri vaſorum plenitudinem* primo notare in animo eſt. Utrum major ſanguinis quantitas alio quam alio tempore in cranio exiſtere queat, necne, hic loci quaerere ſupervacaneum foret; quamvis enim nonnulli viri inſignes, cranium eandem ſanguinis quantitatem nunquam non continere, putant, ſingulas arterias ſemper aeque plenas eſſe, haud contendunt *. Aliquas cerebri arterias, igitur, uno magis quam alio tempore turgere, hancque vaſorum ejus plenitudinem frequenter epilepſiae occaſionem dare, pro certo, fere omnibus medicis, habetur †. Cum etiam, in exemplis choreae quibuſdam, ubi nempe aegri ſunt plethorici, dolor capitis, ponderiſque

* Monro on the nervous ſyſtem, c. 1 ſ. 5.

† Cullen's F. L. MCCXCIV. §. *et ſeq.*

ponderisque sensus, motus convulsivos anteeunt, nulla alia causa apparente, idem quandoque hunc morbum edere, verisimillimum est. Quaelibet alia potestas, cerebrum irritans, similem quoque effectum excitare quit. Hujus morbi exemplum quod vertebris colli tumidis ac distortis exoriebatur, refertur *. Talibus autem irritaminibus rarissime notatis, alia, quae in partes corporis diversas agunt, et quorum impressiones per nervos ad cerebrum communicantur, choream excitantia, detegenda. Viscera abdominalia consensum cum cerebro insignem habent; ob quam rem, quae iis irritationem praebent, morbum hunc frequenter concitant.

Vermes intestinorum, omnium irritaminum, saepissime choream ciere, plurimi existimant †. Hoc quidem frequentius est, quam ut exemplis sit confirmandum. Vermes etiam, aliis causis conjunctis, ad hunc morbum excitandum haud infrequenter adjuvant; ita, choream terrore editam, posteaque vermibus sustentam, vidi.

Primarum

* Jeb's select cases, No. xiii.

† Vogel. de cogn. et curand praec. aff. Goett. p. 505. Rahn. de miro inter caput et viscera abd. commerc. p. 118. Spangenburg de chorea, p. 23. Hoffm. t. 3. §. 1. cap. 3. Bruckman de morb. nerv. &c.

Primarum viarum acrimonia. Cl. Whytt * profert exemplum hujus morbi, quem viſcidi per diarrhoeam ſpontaneam evacuatio humoris ſanabat; indeque colligit, ab hoc in inteſtinis incluſo morbum proveniſſe. Motus tremulos, ab eodem fonte exortos, vidit Sauvageſius †; eique choream tribuit Ruamps ‡; cujus quoque meminit Hoffmannus §.

Nervi partium aliarum ſenſilium irritati. Etſi vero, inteſtina inter et cerebrum, maximus exiſtat conſenſus, aliis partibus corporis irritatis, morbus quoque naſcitur. Epilepſia et tetanus, haud ſecus ac chorea, ex irritamentis exiguis, ſuperficiei corporis admotis, non raro oriuntur. Hanc ex dentitione manifeſtiſſime profectam conſpexit illuſtr. Monro ‖; ejuſdemque caſum inflammatione brachii editum, de Haen **, aliumque rheumatiſmo, Sauvageſius narrant.

Neque quidem *aura*, in chorea nonnunquam obſervata, hic praetermittenda eſt; quae in affectibus epilepticis, ex quodam nervos ſingulares irritante plane interdum pendet, ſolaque eſſe cauſa nocens conſtat. Chorea, in qua corpus,

* Works, p. 573. † Noſ. Meth. I. p. 558.
‡ Journal de med. 1758. § Loco jam citato.
‖ Praelectiones. ** Ratio medendi, vol. 1. p. 52.

pus, *ganglion* dictum, hanc auram creavit, mihi nondum inventa est; quoniam vero hic sensus molestus cujusdam nervos irritantis testimonium sit, cumque nil aliud, excitans morbum, saepe deprehendi queat, inter causas nocentes recenseri bene meretur.

Evacuationes nimiae. Animalia, quae sanguinis detractione necantur, in mortis angustia semper convulsionibus corripiuntur *; necnon inter omnes convenit, haemorrhagiam saepe epilepsiam dare. In diariis nosocomii Edinensis, exemplum choreae unum, quod venaesectione renovatum fuit, et complura ea aucta, inveni. Quando debilitas permagna est, nulla alia causa ad choream excitandam necessaria. Hanc febribus intermittentibus interdum successisse, memorant †; ac in nosocomio Edinensi, ea convalescentem ex typho nuper tentavit; sed, viribus aegri redintegratis, evanuit. Quicquid igitur corpus admodum debile reddit, perinde quam sanguinis profusio, choream inducere potest.

Nonnulli odores. Alterum casum refert Sauvagesius, alterumque ipse vidi, pictoris hoc morbo, fortasse ex plumbi vaporibus, nulla alia causa

sa

* Hales's statics.

† Edin. Med. Essays.

fa femet oftendente, orto, laborantis. Vapores quoque ex quibufdam aliis metallis; ex carbone, opio, et *alcohol*, motus convulfivos faepiffime faciunt. Quibus modis haec agunt prorfus ignoro.

Venena quaedam. Platerus * memoriae tradidit hujus morbi exemplum, quod ex ufu euphorbii inconfulto proveniebat. Ipfum affectum ufui theae, caffeae, aliorumque narcoticorum, immodico tribuit Sauvagefius. Liquores fermentati aut fpirituofi, nimis copiofe affumpti, eundem effectum edunt. Dr Duncan † bis ex hoc fonte choream derivatam vidit; et adjicit, tremores manuum, quae vulgo a largiore potatione oriuntur, ad hunc morbum, non minus quam ad paralyfin, attinere; quod mihi tamen parum verifimile videtur.

Caufas remotas praecipuas breviter enumeravi. Cum autem modi, quibus genus nervofum fanum muneribus fungitur, nondum detegantur, quo pacto motus choreae irregulares efficit, nec explicari nec intelligi poteft. Caufa igitur proxima admodum incerta adhuc manet, eamque, ne tenebras tenebris adjiciam, praeteribo.

Nihil

* Lib. I. cap. 15.

† Cafes, No. xx.

Nihil igitur aliud reſtat, quam ut pauca de effectibus cauſarum praeeuntium, in hoc morbo edendo addam. Convulſionem eſſe conatum naturae, ad corpus noſtrum in meliorem ſtatum redigendum, ab omnibus Hippocratis et Galleni aſſeclis exiſtimatum fuit; et nemo ex antiquis ante Williſium hanc propoſitionem reſpuebat. Inter ſternuendum, ex nicotiana in nares recepta, titillationem quandam percipimus, qua ad illud incitamur; et nicotianae ejiciendae ſternutatio inſervit. Ante pandiculationem, totius corporis torpore afficimur, quem ſublevare deſideramus, illaque peracta, agiliores evadimus: Docet praeterea Sanctorius, perſpirationem, inter oſcitandum aut pandiculandum, ſextuplo eſſe majorem.

Verum etſi in his et quibuſdam aliis exemplis propoſitio ſit vera, minime ſemper obtinet. Quis enim dicere poteſt nervo lacerato convulſiones mederi? Quis unquam exiſtimavit, convulſiones ſanguinis in cerebro congeſtionem poſſe amovere? Ex illis autem, multiſque aliis cauſis, quas augere magis quam minuere conſpirant, oriuntur.

Ad hanc rem magis dilucide exponendam, cauſas excitantes, in eas, quae directe ſtimulant, et quae vim cerebri minuunt, diſtinguere placuit

Culleno. In priore exemplo, convulſiones ex neceſſario nimiam iſtam perceptionem, quae in gradu modico actiones naturales excitat, ſequuntur *; in hoc tamen, naturae conanti, corpus in meliorem ſtatum reducere, attribuendae. Haec *vis medicatrix*, uti diu nominata, ſeu potius *renitens*, in plurimis morbis ſatis aperte ſe oſtendit; et fidenter affirmare poſſumus, quaſdam poteſtates debilitantes, quae ad vitam delendam ſpectant, tantum renixum ciere, quantus choream aliaſque convulſiones edat †. Cur aliis ſyncope, aliiſque renixus qui ſpaſmum facit, ex iiſdem impreſſionibus contingat, non clare conſtat. Metus tamen, horror, odores et venena quaedam, ſyncopen ac mortem ſubitam ſaepe inferunt; unde ſequitur, haec, vim cerebri minuendo, convulſiones quoque efficere. Reliquae poteſtates praecipuae, choream excitantes, ſunt quae vel dolorem, ſenſumve gratum, maxime gignunt, omneſque ſtimulantibus annumerandae.

RATIO

* Whytt's Works, p. 149. 152. 161. 162.—

† F. Lines MCCXCIX. §.

RATIO SYMPTOMATUM.

Propter noſtram actionis omnium cauſarum ultimae, cum in mutationibus rerum naturalium efficiendis, tum in morbis edendis, ignorantiam, in hac parte, quaedam ſymptomata ad alia facta oeconomiae animalis, magis univerſa, referre ſolummodo poſſumus.

Inveſtigationem noſtram cauſarum nil eſſe, praeter factorum digeſtionem ſecundum ſimilitudinem aut diſcrepantiam, conſtat. Si in animalium functionibus, phaenomena inter ſe fere ſemper convenientia obſervemus, inde legem oeconomiae generalem colligimus, ad quam, ſigna nonnullorum morborum, actionum naturalium quodammodo ſimilia, referre ſolemus. Sed in hac rerum digeſtione facienda, magnae vixque ſuperandae difficultates ſaepe occurrunt, ex eo praeſertim, quod in omnibus naturae operationibus plurimae vires conjunguntur. Nonnulla quoque facta interdum ſe oſtendunt, quae nulli legi generali accommodari queunt.

Antequam vero ſymptomata choreae ſpeciatim indagare aggrediar, pauca de ſympathia, quae inter omnes corporis partes exiſtit, et de conſenſu inter partes quaſdam ſingulares, praefari oportet; quibus convulſionum theoria magnopere innitur. Sympathiam inter cunctas corporis partes ſenſiles exiſtere inſignem, ſequentia evincent. Odores quidam vigorem toti corpori extemplo impertiuntur, aliique feminas aliquas ſyncope et convulſionibus afficiunt. Quando ventriculus eſt integer, mens placida eſt, corpus agile et robuſtum; ſi autem ſtomachus aegrotet, languor, debilitas, et melancholia obveniunt. Cibus aut vinum, in ſtomachum recepta, vires cujuſdam defeſſi inſtanter reficiunt; ſed contra, venena complura tremores, ſtuporem, artuumque frigus faciunt. Experimenta etiam ab ill. Monro * et Whytt †, in ranas inſtituta, hujus ſympathiae univerſalis praebent exempla.

Quinetiam, praeter hanc, quaedam organa peculari modo inter ſe conſentiunt. Stomacho laborante, caput dolet, et vice verſa. Naribus irritatis, diaphragma in actionem cietur, vomituſque

* Nerv. Syſtem, p. 92.

† Works, 317. 318. &c.

que excitari poteſt titillando pharingen. "Al-
"ter oculus motum alterius ſua ſponte ſequitur.
"Quin et muſculi pupillarum utriuſque oculi
"conſpirant; ita ut, admiſſa ad alterum oculum
"luce, utriuſque ſimul pupillae contrahantur *."

His omnibus perpenſis, motus convulſivos generales, ab irritamentis parti corporis ſingulari admotis, eoſdemque in artubus ſingularibus, ex quadam re organa diſſita irritante, provenire poſſe, intelligimus. Utriuſque exempla in chorea ſaepiſſime videre eſt. Hujus ſympathiae rationem reddere equidem haud valeo, nec diſquiſitionem tam acrem inire volo. Hoc autem, ut opinor, probatum eſt, eam non a nervorum ſingularium in curſu, ſed omnium in cerebro, nexu pendere †. Satis quoque veriſimile videtur, convulſiones in partibus, ab iis, quibus irritamentum applicatur, diſtantibus, mobilitati earundem peculiari tribuendas. His praemiſſis, ad ſymptomata ſigillatim exponenda magis accingimur.

Inſtabilitas artuum, quae initio morbi adeſt, aliqua ex parte, conditionibus corporis mobili- tati

* Greg. Conſpect. 239. 240.

† Monro Nerv. Syſt. p.46. et ſeq. Whytt's Works, p. 510.

tati faventibus aſcribi poteſt ; ſed plurimum quoque pendet ab incipientibus motibus involuntariis, qui voluntatis conatibus obſtantes, eos perfectu difficiles reddunt.

Quare motus tremuli alterum latus magis adoriuntur, probe exponere nequeo. Obſervandum quidem eſt, unumquemque (ex vi conſuetudinis forſan) hac manu prae illa uti, et eam, quae minime exercetur, debiliorem eſſe. Idem videre eſt in pedibus. Hoc artus minime uſurpatos, mobiliores, eoque, huic morbo magis obnoxios facere poteſt ; quod meae experientiae convenit, nam latus ſiniſtrum, quo minus quam dextro plerumque utimur, motibus tremulis ſaepius affectum vidi.

Motus tremuli. Mobilitatem inter ac vigorem antea diſtinguere placuit, cui diſcrimini, in his motibus explicandis, animum advertere neceſſarium eſt. Fibras muſculares in contractionem et relaxationem viciſſim tendere, muſculoſque adverſarios contrahi, dum iis obſtantes relaxantur, etiam recordandum. In chorea, igitur, quanquam ſenſilitas et irritabilitas adeo augeantur, ut niſus ad motum frequentes, ſtimulo admoto, accidant, laxitas tamen ſolidorum permagna, muſculos contractionem plenam efficiendo

ineptos

ineptos reddit; ita contractiones leves alternae musculorum extensorum et flexorum, motus artuum breves et enormes edant oportet. Inde conjicere licet, convulsionem a chorea in eo differre, quod in illa vigor, in hac autem laxitas musculorum, cum mobilitate conjunguntur. Neque haec tremorum explicatio motibus magis violentis, qui in chorea interdum sese monstrant, minus accommodata; nam rapidae, etsi imperfectae, musculorum actiones in ambulando gradus nimis festinant, quos si sistere aegrotus conetur, iidem motus pedum accelerati, gesticulationes, choreas referentes, exhibent.

Hos tremores augeri, dum aeger motum voluntarium levem perficere conatur, haud quidem mirum. Corpore debilitato, si motus artus excitetur, primus nisus fit stimulus parti admotus, quo musculi nonnulli in contractionem cientur. Ista musculorum contractio suos adversarios stimulat, et ad contractionem provocat; sicque gestus paulisper augentur ac accelerantur. Ita, motus involuntarios post somnum incitari*, vel postquam diu cessaverint, renovari†, corpore quovis

* Vid. Differt. hujus, p. 11.

† Ibid, p. 27.

vis modo movendo, antea dictum fuit, quod hanc opinionem summopere firmat. Idem, gradu magis violento, in tetano observatur, ubi nisus ad motum minimus spasmos maxime severos efficit.

Etiamsi autem motus voluntarius levis tremores adaugeat, nisus major, ut in historia dictum, eosdem imminuit. Nam, quod dixit Hippocrates, "duobus doloribus simul obortis, non in eodem "loco, vehementior obscurat alterum *." Hinc, capite jam truncato, artus ranae ad movendum nullo irritamento iis admoto excitari parumper queunt, donec nempe dolor, a capite truncato ortus, sentitur †. Irritatio stomachi, quae singultum edit, partem corporis ullam aliam pungendo, adeo deletur, ut convulsiones diaphragmatis instanter desinant; idemque terrore et aliis animi pathematibus efficitur. Sternutatio nares irritatos haud insequitur, si modo dorsi laterumve dolor primo ad sternuendum nisui superveniat. Femina nuper in nosocomio Edinensi hospitans, quae motibus, choream referentibus, saevissimis vexabatur, eorum, quamdiu fastidium, remediis

* Aph. lib. II. 46.

† Whytt, p. 260. 303. 501.

remediis provocatum, durabat, semper immunis fuit. Ex quibus omnibus plane colligendum, motus choreae convulsivos posse imminui, attentionem ab iis abstrahendo, et eam ad aliquem voluntatis motum perficiendum convertendo; et hoc modo imminutionem eorum, dum ambulare aegrotus conatur, explicare volo. Huc etiam attinet observatio Culleni, scilicet; "that "the mind often yields to these convulsive mo- "tions, as to a propensity, and thereby they are "often increased, while the person seems pleased "with increasing the surprise and amusement, "which his motions occasion in bystanders *."

Praeterea constat, cujusvis musculi tensionem a conspirante contractione aliorum musculorum multum pendere; inde, quo plures musculi uno tempore contracti, eo major uniuscujusque vigor fit †. Infans, verbi causa, qui adhuc titubat, aliquid ponderosum ferens, stabilior evadit. Feminae, quae foro Edinensi salem piscesque afferunt, domum corbibus vacuis petentes, eas lapidibus saepe replent, ut magis firmiter gradiantur.

* First Lines, MCCCL.

† Vide hanc rem luculentissime tractatam ab ingenios. Henrico Cullen in dissert. suae inaugur. p. 17.

tur. Plerique hominum balneo frigido emergentes, tremoribus totius corporis afficiuntur, quos ad depellendos nil, quam ſtrenua maxillarum actio inter manducandum, vel curſus, efficacius. Saltatores ſaepe pondus in manibus ſuſtinent, ut vires intendant; et quotieſcunque niſum fortem molimur, cunctos trunci muſculos, plena inſpiratione, quam maxime extendimus. Pari omnino ratione, uti motus choreae involuntarii ſaepe vi conſuetudinis, poſt cauſam ejus magna ex parte ſublatam, manent; quaelibet voluntatis actio, quae muſculos affectos tendere valet, eos roborabit, convulſioneſque ſiſtet.

Symptomata interna, quae, motibus convulſivis interruptis, accidunt, explicatu admodum difficilia; ſed ſympathiae, inter diverſas corporis partes exiſtenti, tribuenda ſunt. Motus irritationes aliquas neceſſarie inſequitur; et ſi muſculi, quibus ſtimuli admoventur, ob vim externam, aliaſve cauſas, agendo fiant inepti, irritationes, quas ſtimuli faciunt, ad ſenſorium commune per nervos tranſmittuntur, et in organa diſſita edunt effectus. Inde cor, viſcera abdominalia, et diaphragma, quae maximam, ſecundum Hallerum, poſſident ſenſilitatem, facillime his cauſis afficiuntur. Ex eodem principio intelligimus,

mus, cur artus caeteri affecti magis agitantur, quando unicus fraenatur; hi enim solito mobiliores, prae reliquis corporis partibus, quovis irritamento in actionem cieri debent. Cunctas vero hujus sympathiae operationes, in symptomatibus choreae variis edendis, parum intelligo, minimeque explanare possum.

Pulsus ex instabilitate motuum convulsivorum semper inconstans et mutabilis fit.

Appetitus vorax, ex tam aucta stomachi sensilitate, ita ut famis sensus sit continuus, nisi cibus nuperrime sumatur, oriri potest. Idem sensilitatis augmen saepe vomitum, post cibum sumptum, efficit.

Convulsiones periodicas legi oeconomiae animalium universali, qua mutationibus diurnis subjiciuntur, et per quam paroxysmos febrium intermittentium adeo acute exposuit ill. Cullen, tribuere volo.

Nec quidem mirandum est, agitationes, durante somno, nonnunquam manere; is enim, nonnullis in casibus, convulsionum ortui evidenter favit. De Haen exemplum epilepsiae narrat, quod, somno ingruente, solummodo adoriebatur; duoque ei simillima vidi.

Quod

Quod ad ſymptomatum explicationem attinet, haec ſufficiant; cuncta enim exponere, et tempus et ingenium me longe deficerent. Quod quidem olim de hyſteria obſervavit Sydenhamus, hujus morbi ſignis accommodatiſſimum eſt; "tam varia atque ad invicem contraria ſpecie "variantia, quam nec Proteus luſit unquam, nec "coloratus ſpectatur chamaeleon *."

PROGNOSIS.

Chorea rariſſime lethalis eſt. Quum impuberes aggreditur, pubertate perfecta, evaneſcere plerumque ſolet; quando aetate provectos invadit, per totam vitam iterari conſueſcit, etſi in ſenectute omnino interdum amovetur. Ea exempla, quae ex labe haereditaria proveniunt, vix prorſus ſanantur. Nunc in epilepſiam, nunc in hyſteriam, deſinit; ſed hoc valde rarum. Siquando tamen ſpaſmi ad functiones vitales deferantur, eaſque diu turbent, mors ſequatur oportet. Periculoſum igitur forſan eſt motus diuturnos

* Epiſt. ad Cole.

diuturnos repente ſedare, praeſertim ſi ſaeviores fuerint; nam vomitus, indigeſtio, etiam ſyncope, tunc aliquando incidunt.

METHODUS MEDENDI.

In hoc morbo medendo, conſilia praecipua ſunt,

I. Cauſas excitantes evitare et amovere.

II. Motus abnormes reprimere et ſedare.

III. Proclivitati ad morbum obviam ire.

I. In quibuſdam caſibus, ubi proclivitas ad morbum ſubmoveri nequeat, cauſis excitantibus ſedulo fugiendis, contra morbi novum impetum caveri poteſt. Quoniam conſuetudo frequentibus repetitionibus morbum adeo firmat, ut poſt cauſas primas ſublatas diu interdum maneat, quoniamque cauſae ipſae diuturnae difficilius amoventur, eas quam primum detegere, omneſque vel ab initio vitare, vel ſtatim abigere oportet.

De cauſis vero amovendis, quod omnibus modis eſt tentandum, paulo fuſius dicam. Animi pathemata, quae hunc morbum excitant, raro durant, etſi diu ſaepe effectus eorum permanent;

manent; contra hos, itaque, frequentius pugnare cogimur, ſed ambo nonnunquam attentionem poſtulant. Quoniam nihil igitur tam efficax ad reprimendum aliquem animi affectum, quam contrarii excitatio, invenitur, ita nihil, motus convulſivos priore pathemate editos amovendo quandoque aptius. Hinc terror et horror convulſionibus medentur; hinc etiam apud vulgos, fides in amuletis, verbis, et medicamentis quibuſdam, morbos graviſſimos ſanat. Huc ſpectat quod Lieutaud de chorea, Pariſiis olim invalente, narrat; regem nempe ſevera lege morbum penitus arcuiſſe *. Ad idem pertinet, quod, morbo plures ſimul invadente, maxima cura adhibenda ſit, ne vel illi ad morbos hujuſmodi proclives, vel qui jam laborant, alios paroxyſmo tentatos videant; ita enim inducuntur, aut augentur ſaepe motus.

In variationibus vero morbi *ſymptomaticis*, melius quam in *idiopathicis*, cauſas excitantes demovere poſſumus; de quibus nunc breviter, in ordine antea relato, differendum.

Plenitudo vaſorum cerebri nimia. Sanguinis miſſio, et ex parte, et brachio, huic amovendo praeſertim

* Synopſ. p. 153.

praesertim convenit. Hirudines, cucurbitulae cruentae temporibus admotae, arteriae ipsius sectio, aut vesicatoria capiti applicata, remedia sunt maxime praestantia. Choream, quae diutissime, remediis frustra adhibitis, duraverat, epistaxi tandem sanatam, ferunt *. Ii, qui frequentibus in cerebro sanguinis cumulis obnoxii, fonticulum prope caput inserere debent. Evacuationes generales, quibusdam in casibus, necessariae esse possunt, sed plerumque vitandae, nisi *diathesis* totius corporis *phlogistica* adsit. Ubi chorea periodica ex congestione sanguinis in cerebro oriri videtur, paroxysmis ejus per phlebotomiam opportunam obsistere quidem valemus. Sydenhamus complures hoc morbo laborantes repetitis venaesectionibus, sanavit †; sed corpus remediis

* Comment. Lipsiae, 1773, p. 529.

† Vide etiam Com. Lipsiae, 1763. p. 653. Praxis Sydenhamiana hoc in morbo singularis fuit, et hodiernae parum consentanea. Cuique enim aegroto, sive plethora sive inopia sanguinis choream intulisset, sanguinem mittendum jussit, quod, nisi plethora adsit, adeo non prodest, ut incommodum, imo perniciem [a], afferat, etsi forsan aliquantisper motus sedare possit.

[a] Vid. differt. hujus, p. 34.

remediis tonicis aptiſſime firmavit, ſimul ac tremores inceperunt imminui.

Vermes aliaque in inteſtinis irritamenta quam maxime e corpore expellere conandum eſt ; ſed quibus modis hoc proficiendum eſt, ſigillatim exponere hic inutile foret. Varia anthelmintica, ad vermes interficiendos, accommodatiſſima ſunt, quorum omnium mercurius dulcis mihi optimum remedium ſemper viſus eſt. Cum vero nonnulli medici mercurium, quocunque modo paratum, quippe infantibus ineptum, verentur, ad *Spigeliam Marylandicam*, corticem *Geoffraeae* inermis, aliaſque plantas, ſtanni et ferri praeparationes, aut purgantia fortiora, eos confugere oportebit.

Ad caetera irritamenta ejicienda, purgantia diverſa accommodantur. Sagax Sydenhamus inteſtinorum evacuationem multum commendat; et ex ſcriptis ill. Whytt, morbi hujus exemplum, diarrhoea ſpontanea ſanatum, antea memoravimus. Varias etiam hiſtorias aegrorum, quibus laxantia opem attulerunt, tradunt *. Aliquantum commodi ex uſu emeticorum ſemper ſperare licet, quando aliquid acre in ſtomacho continetur.

* Rahn. p. 116. Com. Lipſ. 1773, p. 301.

tinetur. Vomitus etiam, corpore exagitando, utiles evadere poſſunt; nam motus corporis magnus *, ut et nauſea †, quam emetica movere ſolent, convulſionibus ſemper quadam ex parte moderantur. Si venena quaelibet in ſtomachum recepta, ibi vel in primis viis maneant, choreamque excitent, non modo emetica et purgantia, ſed *ſpecifica* quoque, ſi praeſto ſint, libere adhibere debemus. Oleum ricini eſt catharticorum praeſtantiſſimum; dum acrimoniam enim expellit, inteſtina mucilagine oblinit, et quodammodo defendit. Necnon ex uſu enematum fauſti effectus provenerunt ‡.

Nervi partium aliarum irritati. Cuncta irritamenta, quae choream ciere valent, aut remedia iis opportuna enumerare, minime vacat; pauca igitur de illis antea recenſitis ſolis nunc proferenda. Quando ex dentitione morbus oritur, gingivae ſcarificentur oportet, ut inflammatio ac tenſio tollantur; quod morbum ipſum tollendo, niſi diu manſerit, ſufficiet. Aliarum partium inflammationes more ſolito amovendae. Senſus *aurae*, qui interdum hoc in morbo percipitur,

 medicorum

* Vide diſſert. p. 42. † Ibid. p. 38.

‡ Com. Lipſ. 1773, p. 300.

medicorum attentionem quoque meretur. Cum in eadem parte semper oriri videtur, eam vel excidere, vel per causticum consumere, forsan licebit; vel si nervus prae aliis afficiatur, is dividatur oportet. Partibus, quibus haec applicari nequeunt, proderunt vesicatoria.

II. Si vero causae excitantes difficile vel non omnino amoveri potuerint, aut motus, his abditis vel expulsis, permanserint, ad antispasmodica remedia, ut consilium secundum expleatur, confugiendum est; quorum complura apud materiae medicae scriptores recitantur, sed multa nunc pene exoluerunt. Poeonia, hyoscyamus, strammonium, et oleum animale, vix nihil nunc aestimantur. Ipsius valerianae radix votis medicorum haud quidem nuper respondisse dicitur; quod ei male paratae (ut in quibusdam aliis memoratis) magna ex parte tribuendum est; quando enim ex humo tempestive tollitur, ac rite servatur, huic aliisque morbis spasmodicis maxime prodest. Experimenta complura a Dre. Hope, in nosocomio Edinensi facta, quibus praeesse feliciter mihi contigit, hujus remedii vires insigniter evincunt. Egregius iste vir, in variis morbis, ubi opium quidem somnum afferre nequiverat, valerianam ad ʒss. vel ultra praecepit, quae

quae ſomnum fere ſemper placidiſſimum conciliavit. Vero igitur ſimile eſt, valerianam ac opium eodem modo, in ſanandis convulſionibus, edere opus. Illam quando feles avide petunt vorantque, puriſſima habenda eſt.

Opium ad ſpaſmos conſopiendos ſummopere valere, omnibus innotuit. In habitibus plenis, et praecipue ſi congeſtio ſpecialis adſit, anceps exiſtimatur; in hoc tamen morbo, etſi nonnihil plenitudinis ſit, ſomnum inferendo, eoque pacto motibus interrumpendis, plurimum commodi ſaepe praeſtare poteſt. Ad hoc, ob effectus opii fugaces, doſes et largae et frequentes plerumque neceſſariae ſunt; nam convulſiones redire ſolent, ſimul ac primi ejus effectus deſiverint. Sed et aliud et prorſus mirabile factum de uſu hujus in chorea nuper obſervavi. Solers medicus Henricus Cullen, feminae, quae cuncta fere antiſpaſmodica per quadriennium fruſtra devoraverat, opium bis terve indies praecepit, quod gradatim auxit donec aegra gr. XLVIII. quotidie ſumeret. Dein totum ſimul omiſit, et motus, antehac nihil minuti, protinus ceſſarunt. Paucos poſt dies motus renovati, experimento eodem iterato, ſimiliter fugati ſunt.

Moſchus,

Moſchus, doſibus idoneis adhibitus, virtutes antiſpaſmodicas inſignes poſſidet, quando purus et omnino immiſtus obtinetur; talis vero rariſſime comparatur.

Liquor aethereus vitriolicus raro ſine fructu in affectibus ſpaſmodicis uſurpatur; ſed effectus ejus magis ſubiti quam ſtabiles reperiuntur.

Camphora in diverſis convulſionibus multum laudata eſt, et prae caeteris in chorea; eam autem exhibitam tam raro obſervavi, ut quidlibet fidenter dicere, mihi eſſet nefas. Teſtante autem Doctore Hope, haec in omnigenis fere ſpaſmis remedium eſt imprimis utile et efficax, ſi modo ad ſcrupulum vel amplius detur.

Flores Cardemines, ſecundum Doctorem Home, vi antiſpaſmodica notabili gaudent, et nonnulla choreae exempla, quibus hoc remedium adhibuit, exitum felicem habuerunt. Quatenus autem ipſe obſervavi (quod quidem parvum) hoc ſaepius remedium iners viſum eſt; cumque ex plurimis medicis certior factus ſum, ſe nunquam in convulſionibus effectus ullos ab eo provenientes obſervaſſe, omnia fere alia antiſpaſmodica ei anteponere cogor.

Electricitas in morbis, ex mobilitate ortis, effectus ſubitos ingenteſque edit, choreamque frequenter

quenter ſuſtulit. De Haen complures validoſque ictus feliciſſimo cum fructu in hoc morbo adhibuit *; nec minus proſpere ea uſus eſt Prof. Home. Quod ad methodum ejus optimam exhibendae, a pleriſque hodiernorum diſſentire neceſſarium habeo. Cavallo, aliique ſcriptores, ſtrenue aſſeverarunt, eam, ſcintillis lenibus aeque ac ictibus fortioribus adhibitam, morbos ſanando eſſe aptam. Nimis arrogans fortaſſe videar, ſi meam experientiam tot tantiſque auctoritatibus objicerem; vero eam ſolam ſecutus in aliam ivi ſententiam. Aliquantum verſatus in electricitate aegrotis, tum qui in noſocomio Edinenſi habitant, tum qui illuc conſilium medicorum petentes indies accedunt, applicanda, conſtanter obſervavi, multo plures eorum qui ictus fortiores, quam qui ſcintillas modo lenes ſubierunt, ad ſanitatem eſſe evectos. Quoſdam morbos ſpaſmodicos levibus ſcintillis eſſe levatos, conſitear oportet; ſed pauciſſimi caſus ejuſmodi mihi obvenerunt, in quibus alia remedia, eaque potentiſſima, non ſunt uſurpata; ex quo colligere volo, ictus complures, crebro adhibitos, ſcintillis mitibus plerumque eſſe anteponendos.

Balneum

* Ratio Medendi, vol. 1. p. 52. Vide etiam Com. Lipſ. 1772, p. 60.

Balneum tepidum inter remedia antispasmodica jure collocatur, nec minus in chorea quam in aliis convulsionibus, si praesertim sudorificis conjunctum sit, utile evasit *. Haec frequenter sola morbum brevi sustulerunt. Fomenta artuum affectorum, vel aqua calida iis suffusa, sudore promovendo, eoque modo motus abnormes reprimendo, forsan convenient. Haec vero iis casibus potissimum accommodantur quos frigus adauget, sedatque calor; statim vero post usum eorum, ne redeant motus, corpus *tonicis* roborandum.

Porro, cum interdum diu perstat morbus, aut saepe recurrit, post causam primam sublatam, quod vi consuetudinis antea attribui, ita omnibus modis hanc consuetudinem subvertere conandum. Ideoque morum omnium pristinorum mutatio in hoc morbo plurimum praestare potest. Huc attinet Hip. aph. "Juvenibus comitialibus liberationem faciunt mutationes, maxime aetatis, et regionum, et victuum. †" Si menses haud effluxerint, et aetas idonea accesserit, sunt semper provocandi; nam statum totius

* Com. Lipf. 1766, p. 255.

† Aph. 46. Sect. 2.

totius corporis adeo mutant, ut poſt primum eorum fluxum morbus rariſſime maneat. Febris quoque, conſuetudinem abrumpendo, choreae ac epilepſiae interdum medetur.

Hoc modo quidem, cuncta remedia, *antiſpaſmodica* vocata, agere videntur; de quibus in genere obſervare libet, ea raro morbum penitus abigere, ſed, ſubitaneam quandam in corpore mutationem efficiendo, optimos effectus repentino praeſtare. Quaedam ex iis, ut opium, ſenſilitatem fortaſſe obtundunt; pleraque tamen, quod ex ſupra relatis patet, conſuetudinem ſolam diruunt. Ad morbum praecavendum, aut ſtatum corporis, unde mobilitas pendet, radicitus ſubmovendum, parum valent. Motibus igitur vel inſtantibus vel praeſentibus accommodata tantum inveniuntur; ſed hi, ad quietem perducti, ne redeant, alia facilius et efficacius cavent.

Praeterea, motibus involuntariis quam maxime obſtandum. Attentione diuturna, muſculos, quorum motus antea difficiles, facillime movere diſcimus. Hinc quidam muſculis aurium, palati, capillitii, quandocunque iis libuit, uti didicere; et ſi ſcriptis medicis fides habenda ſit, cordis actio quandoque voluntati paruit. Pari ratione,

convulſionibus

convulfionibus invitis obfiftendo certe plurimum praeftandum eft.

III. Haec omnia enim morbum penitus depellendo, uti diximus, ne quidem fufficiunt, etfi eum vel mitiorem reddant, vel pro tempore abigant. Eodem igitur tempore, quo ea adhibemus, vel illico poft morbi fymptomata fublata, ejufdem reditui occurrendum eft. Antea monftravi, mobilitatem choreae faventem ex debilitate aut plethora potiffimum oriri, quibus amotis, confilium tertium conficitur.

Primum de debilitate. Ad hunc corporis ftatum, quo nullus fanitati magis adverfus, probe amovendum, diaeta nutriens, et vinorum ufus modicus, tenfionem et plenitudinem vafis reddendo, ex quibus fibrarum tonus aliqua ex parte femper pendet, maxime conveniunt. Quinetiam aër purus et moderate frigidus, lavatio gelida, exercitatio apta, et remedia quaedam roborantia et aftringentia, utiliffima funt.

Aërem modice frigidum corpus firmare et roborare, plurima comprobant. Dum Britanni, e. g. coelo fub frigido degentes, robufti ac vegeti plerumque confpiciuntur, incolae regionum calidarum, caeteris paribus, funt faepius macilenti,

lenti, debiles, et enerves. Necnon in compluribus morbis effectus optimos saepe edidit.

Quo aqua est aëre densior, eo frigus aquae ope adhibitum insigniores edit effectus; nec modus corpus firmandi magis efficax vel arte inventus, vel natura suppeditatus fuit. In plurimis morbis aeque ac in chorea medenda laudatur *; affirmatque cel. Mead †, quod sibi nunquam difficile fuit frequentibus in aquam frigidam immersionibus, et medicamentis ex chalybe paratis, hunc morbum penitus depellere. Aqua artubus affectis suffusa, effectus etiam minime aspernandos praestat.

Corporis exercitatio in hoc, uti in omnibus morbis ex mobilitate pendentibus, admodum utilis est, ac satis libere usurpanda. Uti vero motus involuntarii recte ambulando ineptos reddunt aegros, gestatio ulla, quae corpus concutit, aptissima est. Quidam aegroti, ex rure ad nosocomium Edinensem equo aut carro provecti, aliquamdiu post iter peractum motibus convulsivis immunes fuerunt; ex quo conjicere licet, gestationem violentam huic morbo interdum

 prodesse

* Edin. Med. Ess. v. II. art. 25.

† De Imperio solis, &c. p. 87.

prodesse posse. Sed citra defatigationem semper est subsistendum. Quando foris se exercere nequit aegrotus, insideat cathedrae vi praeditae resiliendi. Necnon pondus quodlibet manibus sustentum, et huc illuc agitatum, motibus choreae non parum moderatur; nam cuncti fere musculi hoc modo tenduntur, artusque fiunt stabiliores. Cucurbitulae sine ferro in partibus convulsis defixae *, constringendo ac tendendo musculos, agere quoque videntur. Quae omnia doctrinam supra traditam de tensione musculorum, vicinis semet contrahentibus, aucta, firmant probantque †.

Medicamenta tonica. Ex plantis roborantibus, cortex Peruvianus procul dubio maxime tutus et efficax est, et optimo cum exitu in chorea adhibitus fuit. Quoniam adeo pollet in febribus intermittentibus sanandis, eum in chorea periodica magnopere etiam valere, verisimillimum; cavendum est autem, ne iis in casibus, ex sanguinis in cerebro congestione oriundis, assumatur.

Inter

* Thomson's Consult. p. 263. Home Princip. p. 237.

† Vide Dissert. p. 41.

Inter metalla, ferrum ſaepe commodiſſimum eſt. Praeparationes ſunt, rubigo, quam ill. Cullen potiſſimum commendat, limaturae, et flores martiales. Cuprum quoque in chorea, ut et in plurimis aliis convulſionibus, commodum praeſtitit. Neſcio quam ejus praeparationem aliis praeferam; cum vero pilulam caeruleam ſaepiſſime dederunt medici, eam maxime efficacem eſſe probabile. Peritus medicus * hoc remedium ſummis nuper extulit laudibus; et quaedam de uſu ejus in hoc ipſo morbo praecepit. Suadet plethoram, ſi talis extiterit, evacuantibus, exercitio, &c. prius fugandam, quam cuprum praeſcribatur; ſin minus, corpus praeparatione nulla egebit. Nonnihil commodi ex doſibus vitrioli caerulei exiguis interdum derivatum fuit. Flores zinci in morbis convulſivis et ſpaſmodicis a Gaubio multum laudantur, et vi ſua roboranti, uti creditur, agunt. In epilepſia, nonnulliſque convulſionibus violentis apud noſtrates haud bene reſponderunt, ſed in hoc morbo utiliores repeiuntur. Puella † decimum quartum annum agens, grano hujus mane et veſperi aſſumpto,

é

* Dr Walker of Leeds, Med. Com. v. 10. p. 288.

† Med. Com. v. II. p. 310.

e chorea penitus citoque convaluit; aliique casus, in quibus ab hoc boni effectus derivati sunt, celebrantur *. Vitriolum album, quod zinco et acido vitriolico constat, in nosocomio quodam, uti legimus †, maximo cum successu, in hoc morbo usurpatur. Tantum cupri ammoniaci et zinci conjunctim adhibitum, quantum seorsim antea sine fructu fuerat datum, plurimum profuisse, testatur medicus quidam ‡.

Astringentia, diversis in convulsionibus laudata, tot sunt quot enumerare nequeo; nec hoc quidem optandum, ex magno enim acervo, quem genus hominum credulum, mendax, stolidum extruxerat, perpauca, trutina hodierna examinata, nomen retinuerunt. Vires visco quercino olim attributae, una cum ceremoniis, quicum antea datus est, magna ex parte evanuerunt. Astringentibus etiam, pleraque amarorum vegetabilium annumeranda, quorum nonnulla in chorea haud mediocriter forsan proderunt.

Ejusmodi

* Med. Com. v. IV. p. 326.

† Dr Skeete on Peruv. Bark, p. 278.

‡ Apud Duncan's Med. Cases, No. I.

Ejuſmodi ſunt conſilia, quibus debilitas, huic morbo proclivitatem praebéns, amovenda; et plethora quoque plurimum levari, aut penitus ſanari poteſt. Uti hic corporis ſtatus ex inaequalitate *ingeſtorum* et *excretorum* pendet, ita, iis invicem compoſitis, ſubmovetur. Haec inaequalitas vel ex cibo nimis lauto, vel ex cibi apti nimia copia, pro excretionibus corporis, aſſumpta, oritur; ad aequilibrium igitur idoneum efficiendum, vel minuenda ingeſta, vel augenda excreta. Ad illud exequendum, cibo gravi, animali, et liquoribus generoſis, victum parcum, potum tenuem anteferre oportet; et huic perficiendo, idonea exercitatio, diluentia mitia, et evacuationes lenes ſubinde provocatae, optime convenient. Veſicatoria, cum ad congeſtiones ſpeciales, tum ad nimiam corporis plenitudinem, amovendas, plurimum valent; et in fonticulos, qui plethoram ſanando haud parum conferunt, ſemper converti debent. Sanguinis miſſio generalis, praeſertim ſi repetatur, plethorae admodum favet, et fere ſemper vitanda.

Plethoram a ſolidorum laxitate primitus oriri, vel cum ea ſaltem ſemper conjungi, veriſimillimum habeo; una igitur cum remediis jam recenſitis,

cenſitis, et poſtquam debita fluidorum quantitas reponitur, ad roborantia quoque fugiendum.

Hic, quamvis loco inepto, hiſtoriam choreae referre liceat, quam amicus meus Robertus Darwin, M. D. a patre ſuo, auctore haud ſecus ac medico eximio, acceptam, ipſo tempore quo haec imprimebatur pagina, mihi benigne tradidit. Femina, annos XVIII. nata, pſora laborans, ope *ceſtus mercurialis* ex ea convaluit. Non citius vero profligata fuit pſora, quam chorea adeo gravis, ut mens ipſa aliqua ex parte turbaretur, eam corripuit. Multis per menſem fruſtra adhibitis remediis, pſoram revocare ſtatuit Dr. Darwin, quam ut eliceret, mulierem cum fratre ſuo infante, pſora tunc temporis tentato, ire cubitum juſſit. Brevi pſora iterum afficiebatur, et jam inde choreae ex toto immunis evaſit. Pſora denique, ſulphure et interne et externe adhibito, tuto depulſa.

* * * *

Summam huic tentamini manum impoſiturum, grates ex animo quam maxime ſincero Profeſſoribus hujus almae academiae, patriae ſcientiarumque

ſcientiarumque decoribus, ob doctrinas, quibus me per ſexennium imbuerunt, praecellentes, agere juvat.

Imprimis autem viris optimis, clariſſimis, Gul. Cullen, et Alexandro Monro, M. D. qui rem medicam explorarunt feliciſſime, illuſtrarunt, excoluerunt, non ob dubia fugata ſolum, aut lucem tenebris medicinae offuſam, ſed ob beneficia inſignia et monita amica, quorum animum haud ingratum recordari delectat, gratias, ſi non dignas, certe ardentiſſimas ſemper referam.

Necnon Henrico Cullen, uni e medicis noſocomii Edinenſis regii, patriis veſtigiis inſiſtenti, comitate eximia concilianti amorem, peritia et doctrina famam, propter indulgentiam ac benignitatem fere fraternas, quibus me, ſub illius ductu in noſocomio degentem, nunquam non proſecutus, et propter fructum manifeſtiſſimum, quem e methodo ejus medendi, cui quotidie intereſſe aliquandiu mihi contigerit, ſalutifera percepi, quantum debeam, bene ſentio, ſed nequeo id conſequi verbis.

Demum, quantum amicis meis Roberto Cleghorn, M. D. medicinam Glaſguae facienti, ac Andreae Fyfe, anatomico exquiſito, viris, omnibus,

bus, qui norunt, dilectis, mihi quidem dilectissimis, memet devinctum habeam, publice agnoscere decet. Ille dissertationem hanc plurimum et candide emendavit; apud hunc, quando primum in rem medicam incumbebam, suaviter degi, et praecepta utilissima hausi: Utriusque consilio salutari, amicitia jucundissima, ac integra familiaritate, per annorum seriem, assidue usus.

F I N I S.